

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๓๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เล่มที่ ๗

บทบรรณาธิการ

คำถาม การถอนฟ้องคดีอาญาจะแสดงเจตนาถอนฟ้องไว้ในคดีแพ่งที่คู่ความเดียวกันพิพาทกัน และศาลบันทึกไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณาในคดีแพ่ง หรือแถลงด้วยวาจาต่อหน้าศาลและศาลบันทึกไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณาในคดีที่ฟ้อง โดยโจทก์มิได้ยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

(ก) คำพิพากษากฎีกาที่ ๒๖๕๔/๒๕๖๐

ในวันนัดสืบพยานโจทก์และจำเลยวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ โจทก์และจำเลยแถลงร่วมกันว่า โจทก์กับจำเลยตกลงทำกันในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ม.๗๕๘/๒๕๕๖ หมายเลขแดงที่ ๒๑๑/๒๕๕๗ ของศาลชั้นต้น เนื่องจากผลการทำอาชญาทำให้โจทก์ถอนฟ้องคดีนี้ จึงขอเลื่อนคดีเพื่อรอฟังผลการทำกันดังกล่าวในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ และตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้น ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ มีว่า “เนื่องจากคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ม.๗๕๘/๒๕๕๖ หมายเลขแดงที่ ๒๑๑/๒๕๕๗ ของศาลนี้ ศาลวินิจฉัยว่า โจทก์ซึ่งเป็นจำเลยในคดีดังกล่าวแพ้ตามคำทำข้อที่ ๓ เนื่องจากมิได้นำเงิน ๑๗๕,๐๐๐ บาท มาวางศาลภายใน ๑๒ นาฬิกา ของวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ ตามที่ตกลงกัน ซึ่งโจทก์คือจำเลยในคดีดังกล่าวแถลงว่า หากเป็นฝ่ายแพ้จะยินยอมให้บังคับตามข้อตกลงในข้อ ๑ (ขอแสดงเจตนาถอนฟ้องคดีอาญาที่ได้ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้) อันมีผลเท่ากับโจทก์แสดงเจตนาถอนฟ้องคดีนี้ตามคำทำข้อ ๑ ในรายงานกระบวนการพิจารณา ฉบับลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๑๑/๒๕๕๗ และเมื่อถือว่าโจทก์ถอนฟ้องและจำเลยไม่ค้าน จึงให้จำหน่ายคดีนี้ออกจากสารบบความ” โดยศาลชั้นต้นถ่ายสำเนารายงานกระบวนการพิจารณา ฉบับลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ และฉบับลงวันที่เดียวกันของคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๑๑/๒๕๕๗ ของศาลชั้นต้นแนบไว้ด้วย เมื่อโจทก์ไม่ได้โต้แย้งคัดค้านเท่ากับยอมรับว่ามีข้อตกลงกัน และได้แสดงเจตนาที่จะถอนฟ้องคดีนี้ตามเงื่อนไขในคดีแพ่งดังกล่าว ปัญหาว่าโจทก์จะต้องทำคำร้องขอถอนฟ้องเป็นหนังสือมายื่นต่อศาลหรือไม่

เห็นว่า การถอนฟ้องคดีอาญาจำเป็นต้องทำคำร้องขอเป็นหนังสือมายื่นต่อศาล แต่เพียงวิธีเดียวไม่ ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “คำร้องขอถอนฟ้องคดีอาญาจะยื่นเวลาใดก่อนมีคำพิพากษาของ ศาลชั้นต้นก็ได้ ศาลจะมีคำสั่งอนุญาตหรือมิอนุญาตให้ถอนก็ได้ แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร ประการใด...” เท่ากับให้เป็นดุลพินิจของศาลที่จะกำหนดให้ถอนฟ้องด้วยวิธีใดแล้วแต่ ศาลจะเห็นสมควร คดีนี้ศาลชั้นต้นเห็นว่า โจทก์ได้แสดงเจตนาขอถอนฟ้องไว้เป็นหนังสือ แล้ว โดยไม่ได้สั่งให้โจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องเข้ามาอีก และมีการบันทึกไว้ตามรายงาน กระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นดังกล่าว จึงถือเป็นดุลพินิจที่ชอบด้วยประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง แล้ว นอกจากนี้การขอถอนฟ้องคดีนี้แม้ จะเป็นผลประการหนึ่งอันสืบเนื่องมาจากข้อตกลงหรือการทำกันในคดีแพ่งดังกล่าว ก็ตาม ก็หาได้ถือว่าเป็นการทำกันในคดีอาญานี้ไม่ ดังนั้น เมื่อเป็นการขอถอนฟ้องก่อน มีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น จำเลยไม่คัดค้านการถอนฟ้องและศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ ถอนฟ้องกับจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

(ข) คำพิพากษากฎีกาที่ ๓๑๙๖/๒๕๔๙

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๕ มิได้บัญญัติถึงวิธีถอน ฟ้องว่าจะต้องทำเป็นคำร้องแต่วิธีเดียวเท่านั้น หากคู่ความมาอยู่ต่อหน้าศาลและแถลง ขอถอนฟ้องด้วยวาจาย่อมไม่ห้ามศาลที่จะยอมรับคำแถลงขอถอนฟ้องด้วยวาจาที่ได้กระทำ ในศาล โดยจดข้อความขอถอนฟ้องนั้นลงไว้ในรายงานกระบวนพิจารณาหรืออาจจะ กำหนดให้โจทก์ถอนฟ้องโดยทำเป็นคำร้องขอถอนฟ้องก็ได้แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร การที่ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดขอนแก่นได้นัดคู่ความให้มาศาลเพื่อเจรจากันในห้องพักของ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ถือได้ว่าคู่ความมาศาลและขอให้ศาลนั่งพิจารณาไกล่เกลี่ย ข้อพิพาท แม้จะได้กระทำในห้องพักของผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมิใช่ในห้องพิจารณาคดี แต่ก็เพื่อความสะดวกแก่คู่ความจะได้เจรจากลางกันถือว่าศาลได้ดำเนินกระบวนพิจารณา ในศาลโดยชอบแล้ว เมื่อคู่ความอยู่ต่อหน้าศาลในการพิจารณาคดีของศาล และโจทก์แถลง ขอถอนฟ้องด้วยวาจาในศาลนั่นเอง ศาลชั้นต้นจึงมีอำนาจที่จะรับคำแถลงขอถอนฟ้อง ด้วยวาจาได้

โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีแพ่งและคดีอาญา ศาลชั้นต้นไกล่เกลี่ยเพื่อยุติข้อพิพาท ทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญาโดยการทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในคดีแพ่งและ

โจทก์ถอนฟ้องคดีอาญาให้เสร็จไปในคราวเดียวกัน การที่ศาลชั้นต้นจดยางงานกระบวนพิจารณาในคดีอาญาว่าเวลา ๑๐ นาฬิกา คู่ความร่วมกันแถลงว่าสามารถตกลงเจรจาในเรื่องทรัพย์สินมรดกของ ม. ได้ข้อยุติและแบ่งกันได้แล้ว โจทก์จึงไม่ตั้งใจดำเนินคดีแก่จำเลยต่อไป ขอลถอนฟ้องอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้อง จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ส่วนในคดีแพ่ง ศาลชั้นต้นจดยางงานกระบวนพิจารณาว่า ให้คู่ความไปจัดทำสัญญาประนีประนอมยอมความและมาทำยอมกันในเวลา ๑๔ นาฬิกาของวันนั้น แต่เมื่อในตอนปลายของวันนั้นไม่มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความและพิพากษาตามยอมกัน การถอนฟ้องในคดีอาญาย่อมไม่มีผล การที่ศาลชั้นต้นด่วนอนุญาตให้ถอนฟ้องและมีคำสั่งจำหน่ายคดีอาญาจากสารบบความไปก่อน โดยไม่รอให้คู่ความทำสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งให้เสร็จไปพร้อมกันจึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาโดยผิดหลงและผิดระเบียบว่าด้วยการพิจารณาคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ โจทก์ขอให้เพิกถอนได้

คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานลักทรัพย์หรือรับของโจร (ความผิดอาญาแผ่นดิน) ศาลชั้นต้นลงโทษฐานยกยอกหรือฉ้อโกง (ความผิดต่อส่วนตัว) ดังนั้นโจทก์จะยื่นคำร้องขอถอนฟ้องได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๓๐๕/๒๕๖๒

โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๓ ในข้อหารับของโจร แต่ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาฟังได้ว่าจำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงจึงไม่ใช่ข้อแตกต่างในสาระสำคัญ ทั้งจำเลยที่ ๓ ไม่ได้หลงต่อสู้ ศาลฎีกาจึงลงโทษจำเลยที่ ๓ ฐานร่วมกันฉ้อโกงตามข้อเท็จจริงที่ได้ความจากการพิจารณาได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง และวรรคสาม ความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงเป็นความผิดต่อส่วนตัวอันจะถอนฟ้องหรือยอมความในเวลาใดก่อนคดีนี้ถึงที่สุดก็ได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ วรรคสอง เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลยที่ ๓ ในระหว่างระยะเวลายื่นฎีกาคดียังไม่ถึงที่สุดและจำเลยที่ ๓ ไม่ได้คัดค้าน จึงเป็นการถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายสิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๓ ย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๘/๒๕๔๘

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานลักทรัพย์แม้ศาลอาจร้องโทษจำเลยฐานลักยกได้ โดยอาศัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสาม แต่ความผิดฐานลักยกเป็นความผิดอันยอมความได้ เมื่อมีการยอมความกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) แล้ว จึงทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานนี้ระงับไปต้องพิพากษายกฟ้อง

คำถาม จำเลยให้การว่าคดีโจทก์ขาดอายุความภาระการพิสูจน์ในประเด็นดังกล่าว ตกแก่คู่ความฝ่ายใด

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๕๖๘/๒๕๖๒

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยที่ ๕ รับผิดในฐานละเมิดของ ก. ที่ได้ให้ความยินยอมในการทำสัญญาและในฐานะที่เป็นทายาทโดยธรรมเพราะเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย และฟ้องจำเลยที่ ๖ ถึงที่ ๘ ให้รับผิดในฐานละเมิดบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๘ ให้การว่า โจทก์ทราบว่า ก. เสียชีวิตเกินกว่า ๑ ปี แล้ว คดีโจทก์จึงขาดอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๗๕๔ ภาระการพิสูจน์จึงตกแก่โจทก์ที่จะต้องนำสืบให้ได้ความว่า คดีของโจทก์ไม่ขาดอายุความ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๘๔/๑ ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์
บรรณาธิการ